

Ders

GY408 Gayrimenkul Vergi Hukuku ve Uygulamaları

Konu 3

Vergi Hukukunda Yorum

Prof. Dr. N. Semih ÖZ

12 Şubat 2020; Ankara

Vergi hukukunda yorum

Soyut hukuk kuralının, somut olaylara uygulanabilmesi için tam olarak anlamının anlaşılması/bilinmesi gerekir

Yorumun önemi özellikle yasa maddesinin açık olmadığı durumlarda ortaya çıkar.

Vergi hukukunda yorum

Örn.

GVK md. 37- Her türlü ticari ve sınai faaliyetden doğan kazançlar, ticari kazançtır.

Bu durumda ticareti faaliyetin tanımının bilinmesi ve somut hangi olaylara bu kuralın uygulanacağını belirlemek gerekir.

Vergi hukukunda örf ve adet

	MATRAHA DAHİL OLMAYAN UNSURLAR
Vergi hukukunda kural olarak örf ve adet vergi düzenlemelerine konu olmaz. Ancak bazı durumlarda, yasada bu konuda hüküm olabilir. Örneğin KDVK md. 25/1	Madde 25 - Aşağıda yazılı unsurlar matraha dahil değildir: a) Teslim ve hizmet işlemlerinde fatura ve benzeri vesikalarda <u>gösterilen ticari teamüllere uygun miktardaki iskontolar</u>

Yorum çeşitleri

- Yasama yorumu
- İdari yorum
- Yargısal yorum
- Bilimsel yorum

Yorum Yöntemleri

- Deyimsel (Lafzı/ sözel) yorum yöntemi
- Sistematik yorum yöntemi
- Tarihi yorum yöntemi
- Amaçsal (Gaî) yorum yöntemi

Sözel yorum

MÜKELLEFLER:

Madde 3 - Aşağıda yazılı gerçek kişiler Türkiye içinde **ve** dışında elde ettikleri kazanç ve iratların tamamı üzerinden vergilendirilirler:

1. Türkiye'de yerleşmiş olanlar;
2. (Değişik bent: 19/02/1963 - 202/1 md.) Resmi daire ve müesseselere veya merkezi Türkiye'de bulunan teşekkül ve teşebbüslere bağlı...

Yorum yöntemleri

Sistemik yorum yönteminde bir yasa hükmünün anlamı belirlenirken bu hükmün yasanın yapısı içindeki yeri ve diğer mevzuat hükümleri ile olan bağlantısı ve ilişkisi araştırılır.

Tarihi yorum yönteminde bir yasa hükmü yorumlanırken, yasa koyucunun yasanın yapıldığı andaki iradesi ve amacı araştırılır.

Amaçsal yorum yönteminde yasa koyucunun o zamanki amacından çok, kanunun ekonomik ve sosyal gelişmeler karşısında kazandığı anlamlar araştırılır.

Vergi Hukukunda Yorumun Özellikleri

- Yasal çerçeve
- Ekonomik yaklaşım
- Kıyas yasağı
- Tipleştirme ve tipiklik

Geniřletici yorum

MÜCBİR SEBEPLER:

Madde 13 - Mücbir sebepler:

1. Vergi ödevlerinden her hangi birinin yerine getirilmesine engel olacak derecede ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk;
2. Vergi ödevlerinin yerine getirilmesine engel olacak yangın, yer sarsıntısı ve su basması gibi afetler;

Tipleştirme ve tipiklik

TİPLEŞTİRME, yasa koyucunun vergiye ilişkin genel soyut kurallar koymasdır.

Hukukta somut maddî olayın (küçük önerme) soyut hukuk kuralına (büyük Önerme) uygun olmasına tipiklik denir.

VUK

“VERGİ KANUNLARININ UYGULANMASI VE İSPAT:

Madde 3 - (Değişik madde: 30/12/1980 - 2365/1 md.)

A) Vergi kanunlarının uygulanması: Bu Kanunda kullanılan "Vergi Kanunu" tabiri işbu Kanun ile bu Kanun hükümlerine tabi vergi, resim ve harç kanunlarını ifade eder.

Vergi kanunları lafzı ve ruhu ile hüküm ifade eder. Lafzın açık olmadığı hallerde vergi kanunlarının hükümleri, konuluşundaki maksat, hükümlerin kanunun yapısındaki yeri ve diğer maddelerle olan bağlantısı gözönünde tutularak uygulanır.

B) İspat: Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya, ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır.

Vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti yemin hariç her türlü delille ispatlanabilir. Şu kadar ki, vergiyi doğuran olayla ilgisi tabii ve açık bulunmayan şahit ifadesi ispatlama vasıtası olarak kullanılamaz.

İktisadi, ticari ve teknik icaplara uymayan veya olayın özelliğine göre normal ve mutad olmayan bir durumun iddia olunması halinde ispat külfeti bunu iddia eden tarafa aittir.”

